

VARLIK YÖNETİM ŞİRKETLERİNDE BİRLEŞME ÖRNEĞİ VE MUHASEBE UYGULAMALARI¹

*Süleyman ERASLAN²
Servet ÖNAL³
Osman GÜRSOY⁴*

Öz

Bilindiği üzere globalleşen dünyada sermaye sınır tanımamakta, gerek ulusal gerekse uluslararası işletmeler bir takım avantajlardan faydalanmak amacı ile işletme birleşmeleri gerçekleştirilmektedirler. 2000 yıllarında başlayan ülkemizdeki banka krizlerinden dolayı sorunlu krediler artmış ve birçok banka TMSF tarafından el konulmak zorunda kalmıştır. Bu sorunlu krediler bankaların imajlarını ve piyasa değerini olumsuz şekilde etkilemiştir. Bankaların piyasa değerini yükseltebilmesi ve bu sorunlu kredilerden kurtulması için 2002 yılında Varlık Yönetim Şirketleri(VYŞ) kurulmuş ve bu şirketler 2005 yılından bu yana BDDK tarafından denetlenmektedir. Bu şirketlerin amaçları bankaların ve finansal kuruluşların tahsili gecikmiş alacaklarının devir alınması, devir alınan aktiflerin yönetilip geliştirilerek azami değer artışının sağlanması, alacakların teminat oluşturan varlıkların (gayrimenkul, hisse senedi vs.) uzmanları vasıtası ile değerlendirilmesi gibi özel amaçları vardır. İşletme birleşmeleri 6102 Sayılı yeni TTK'nun 155 md.'nin 1. fıkrasının a ve b benlerinde, "devralan sermaye şirketi devrolunan sermaye şirketinin oy hakkı veren bütün paylarına veya bir şirket ya da bir gerçek kişi veya kanun yahut sözleşme dolayısıyla bağlı bulunan kişi grupları, birleşmeye katılan sermaye şirketlerinin oy hakkı veren tüm paylarına, sahiplerse sermaye şirketleri kolaylaştırılmış düzene göre birleşebilirler hâlinde birleşme kolaylaştırılmış usulde gerçekleştirilebilir" demektedir. Çalışmamızın esas konusu olan VYŞ'lerde birleşme konusu ele alınmış ve Türkiye'deki iki VYŞ'nin birleşme işlemine ve muhasebe uygulamalarına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İşletme Birleşmeleri, Varlık Yönetim Şirketi, TMSF, BDDK

1 Makalenin Geliş Tarihi: 13.04.2018 Makalenin Kabul Tarihi: 18.07.2018

2 Öğr.Gör., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Bahçe Meslek Yüksekokulu. e-mail: seraslan@osmaniye.edu.tr

3 Dr.Öğr. Üyesi, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi. e-mail: servetonal@osmaniye.edu.tr

4 Serbest Muhasebeci Mali Müşavir. E-mail: ogursoy@birlesimvarlik.com

Atıf: Erarlan S., Önal S. ve Gürsoy O. (2018). Varlık yönetim şirketlerinde birleşme örneği ve muhasebe uygulamaları. *Tesam Akademi Dergisi*, 5(2), 299 - 324. <http://dx.doi.org/10.30626/tesamakademi.456034>

Merger Case and Accounting Practices in Asset Management Companies

Abstract

It is known that in the globalizing world, capital know no bounds, both the national and the international corporations engage in business combination with the aim of benefiting from some advantages. Due to the bank crises in our country which started in 2000, problem loans have increased and many banks have had to be seized by the TMSF. These problematic loans negatively affected the image of the banks and the market value. Asset Management Companies (AMC) were established in 2002 in order to raise the market value of the banks and to get rid of these problem loans and these companies have been audited by the BDDK since 2005. The purpose of these companies is to take over the overdue receivables of banks and financial institutions, to manage and develop the transferred assets, to maximize their value, and to evaluate the receivables through specialists of collateral assets (real estate, stocks etc.). According to the first paragraph of 155th article of the new Turkish Commercial Code no. 6102, if the transferee has the all shares with voting right of the assignee capital stock company or if a company or a real person or groups of connected due to law or contract has all voting rights of capital companies participating in the merger, capital companies can merge in simplified manner. In this study, AMC merger which is the main subject of our study is discussed, and transactions of the merger of the two AMCs in Turkey and the accounting practices are included.

Keywords: Business Combinations, Asset Management Companies, TMSF, BDDK

Giriş

Şirket birleşmeleri, iki şirketin hukuksal ve ekonomik yönden tek bir işletme altında bir araya gelmesi olarak tanımlanabilir. Kısaca, iki şirketin mülkiyet ve kontrolünün transfer hareketidir. Birleşmeler, devralma yolu ile (bir şirketin diğer bir şirketi devralması durumu), ya da yeni bir şirketin kurulması (iki şirketin varlığı sona ererken yeni bir şirket kurulması durumu) ile gerçekleşir. Şirket birleşmelerinde pazar payının yanı sıra vergide avantaj yakalama isteği de önemlidir. Birleşmelerde verginin ortaya çıkıp çıkmaması birleşmenin nakit karşılığı mı yoksa hisse senedi alım-satımı yolu ile gerçekleştirildiğine bağlıdır. 2000'li yıllardaki bankacılık sektöründe yaşanan krizlerden sonra artan sorunlu varlıkların çözümlenmesinde başvurulan yöntemlerin başında varlık yönetim şirketleri (VYŞ) gelmektedir. İstanbul yaklaşımı ile reel sektörün finansal sektöre olan borçları yeniden yapılandırılmıştır. Varlık yönetim şirketleri ile bankaların varlıklarında yer olan sorunlu krediler çözümlenerek böylece rahat nefes almaları amaçlanmıştır. Bankaların aktif kalitesi, rating kuruluşları, yatırımcılar ve düzenleyici kuruluşlar açısından oldukça önemlidir. Bankaların sorunlu kredi oranının yüksek olması sonucunda bankaların hisse değerleri düşmekte ve borçlanma maliyetleri artmaktadır. Varlık yönetim şirketlerinin bankaların sorunlu kredilerinin satın alınmasıyla bankaların bilançoları, mali yapıları, rasyoları ve diğer göstergeleri olumlu yönde etkilenecektir.

İşletme Birleşmeleri

İşletme birleşmesi, iki işletmenin birleşmeyi gündeme getiren işletmenin bünyesinde birleşmesi ve hedef işletme olarak bilinen ikinci işletmenin tasfiye edilerek tüm aktif ve pasifinin birleşilen işletmenin bilançosuna dahil edilmesi işlemidir (Sarıkamış, 2003, s. 40; Alagöz, 2007, s. 3).

6102 sayılı TTK 'nun 146. maddesine göre; birleşme, iki veya daha fazla ticaret şirketinin birbiriyle birleşerek yeni bir ticaret şirketi kurmalarından veya bir yahut daha fazla ticaret şirketinin mevcut diğer bir ticaret şirketine iltihak etmesinden ibarettir (Aydemir, 2014).

TFRS 3 Göre İşletme Birleşmeleri: Bu TFRS, bir işletme birleşmesini, edinen bir işletmenin bir veya daha fazla işletmenin kontrolünü eline geçirdiği bir işlem veya diğer bir olay olarak tanımlar. Edinen işletme, edinilen işletmenin kontrolünü çeşitli şekillerde elde edebilir. Örneğin:

- Nakit, nakit benzeri veya diğer varlıklar (bir işletme oluşturan net varlıklar da dahil olmak üzere) transfer ederek;

- Borç altına girerek;
- Özkaynak payları ihraç ederek;
- Birden fazla değişik şekilde bedel transfer ederek veya
- Bedel transfer etmeden, yalnızca sözleşme yolu ile (bkz. 43 üncü Paragraf).

Bir işletme birleşmesi, yasal, vergisel veya diğer nedenlerle çeşitli yollarla yapılandırılabilir, bu yollar aşağıdakileri içermekle birlikte bunlarla sınırlı değildir:

- Bir veya daha fazla işletme, edinen işletmenin bağlı ortaklığı (ortaklıkları) haline gelir ya da bir veya daha fazla işletmenin net varlıkları yasal olarak edinen işletmeye dahil edilir;
- Birleşen işletmelerden biri net varlıklarını veya bu işletmenin sahipleri kendi özkaynak paylarını birleşen diğer işletmeye veya onun sahiplerine transfer eder;
- Birleşen işletmelerin tümü net varlıklarını veya bu işletmelerin sahipleri kendi özkaynak paylarını yeni kurulan işletmeye devrederler (kimi zaman toplama veya bir araya getirme işlemi olarak da bilinir) veya
- Birleşen işletmelerden birinin önceki sahiplerinden oluşan bir grup, birleşen işletmenin kontrolünü ele geçirir.

İşletmeler büyüme stratejisi olarak içsel ya da dışsal büyüme yöntemini seçebilmektedir. İçsel büyüme, işletmenin kendi olanaklarını kullanarak büyümesi anlamına gelmektedir. Dışsal büyüme, işletmenin dış kaynakları kullanarak başka bir anlamda, başka bir işletme ile birleşerek büyümesini ifade etmektedir. İşletmelerin dışsal büyümelerinden biri olan birleşme, en az bir ortaklığın, ortaklarının başka bir ortaklığa alınmaları karşılığında malvarlığını veya işletmesini aktif ve pasifiyle bir bütün olarak o ortaklığa devrederek tasfiyesiz dağılması veya en az iki ortaklığın, ortaklarının yeni kurulan bir ortaklığa alınmaları karşılığında malvarlıkları veya işletmelerini aktif ve pasifiyle bir bütün olarak bu ortaklığa devrederek tasfiyesiz dağılması sonucunda iki veya daha fazla ortaklığın tek bir ortaklık hâline gelmesi şeklinde tanımlanmaktadır (Ataman, 2000). Birleşme özellikle iki veya daha fazla işletmenin bir araya gelmesi ve genellikle küçük olan işletmenin büyük olan işletmenin bünyesine dâhil olması ile gerçekleşmektedir (Gitman, 2000, s. 780).

Hukuki ve teknik anlamda birleşme bir veya birden çok ticaret ortaklığının malvarlığının, tasfiye olunmaksızın, içlerinden birine veya yeni kurulan bir ortaklığa, kendiliğinden ve külli halefiyet yolu ile geçmesi; bu suretle mal varlıklarının birleşmesi ve intikal eden malvarlığının karşılığı olarak, infisah eden ortaklığının ortaklarının, hesaplanan bir değiş-tokuş ölçüsüne göre, bünyesinde birleşilen ortaklıkta, kendiliğinden ortaklık payı kazanmasıdır (Öztürk, 2001, ss. 5-6).

Terim olarak “birleşme” ve “devralma” kavramları, İngilizce terimler olan “merger”, “acquisition”,ve “takeover” kavramlarının anlamlarını kapsamaktadır (Horim, 1987, s. 609). Gerek ulusal gerekse uluslararası finans literatüründe de söz konusu kavramların sınırları çok net olmayıp, sıklıkla birbirleri yerine kullanılabilirler. Genel olarak “merger” kavramıyla açıklanmak istenen, iki ya da daha fazla sayıda işletmenin, yasal varlıklarını yitirerek, tek bir işletme çatısı altında bir araya gelmeleridir. Eğer bir araya gelen işletmelerden bir tanesi varlığını sürdürür, diğer işletmeler yasal varlıklarını yitirerek bu işletme çatısı altına girerlerse “acquisition” kavramından bahsedilir. Ancak finans literatüründe “merger” terimine daha sık rastlanmakta ve bu terim çoğu zaman her iki anlamı da içermektedir. Bu alanda sıklıkla kullanılan bir başka kavram ise “takeover” dur. Bir işletmenin diğer bir işletmeyi ele geçirmesi olarak tanımlanabilecek bu terim kimi zaman olumsuz anlamda kullanılırken (ele geçirilen işletmenin rızası olmadan işletmenin el değiştirmesi), kimi zaman da “acquisition” kavramıyla birebir aynı anlamda kullanılmaktadır.

Varlık Yönetim Şirketleri ve Sorunlu Varlıklar (Distressed Asset)

Dünya genelinde yaşanan bankacılık krizlerinin ekonomiler üzerinde yaratmış olduğu olumsuz etkilerin minimum seviyede tutulması için hangi tür yöntemlerin kullanılacağı oldukça önemli bir konudur. Bunun yanında bankacılık sektörünün krizden olumsuz etkilenmesi reel sektörü de olumsuz etkileyecektir. Çünkü bankalar kriz sırasında ya vermiş oldukları kredi miktarını azaltacaklar ya da faiz oranlarını yükselteceklerdir. Reel sektör ise kriz sırasında kullanmış oldukları kredilerin geri ödemesinde sorun yaşayacaktır. Bu açıdan bakıldığında bankacılık sektörünün yeniden yapılandırılması yaşanan ekonomik krizler sonrasında kaçınılmaz bir durumdur. Kriz sonrasında ortaya çıkan sorunlu varlıklara karşı önlem alınması bankacılık krizlerinin çözümünde önemli bir rol oynamaktadır.

Her ülke yeniden yapılandırmada farklı yöntemler kullanmaktadır. Bu yöntemler o ülkenin sosyo-politik ve makroekonomik yapısına bağlı olarak çok dikkatle seçilmesi gereken yöntemlerdir (Erdoğan, 2002,

s. 1). Bankacılık sektörünün yeniden yapılandırılmasında kullanılan yöntemlerden biri de varlık yönetim şirketleridir. Çeşitli ülkelerde farklı amaç ve zamanlarda, çeşitli görevler yüklenilen VYŞ'leri oluşturulması nedeniyle yapılan tanımlar farklı olmaktadır.

Varlık yönetim şirketi; Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, bankalar ve diğer mali kurumların alacakları ile diğer varlıklarının satın alınması, tahsili, yeniden yapılandırılması ve satılması amacıyla faaliyet göstermek üzere yönetmelik hükümlerine göre izin alarak kurulan şirketleri ifade eder (BDDK, Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik, 2006). Bir başka tanımda ise; devlet bütçesine üçüncü tarafların haksız fiilleri nedeniyle binen yükün asgaride tutulması, muvazaalı işlem yapanların bu işlemleri nedeniyle ortaya çıkan zararı tazmin etmelerinin temin edilmesi için, devlet alacağının tahsili gerekmektedir. Bu tahsilatı yapmak için oluşturulan organizasyonlar ise varlık yönetim şirketi olarak adlandırılmaktadır (Ardıyok, 2005, s. 9).

5411 Sayılı Bankacılık Kanunu Madde 143'e göre; Bankalar ve Fon dâhil diğer malî kurumların alacakları ile diğer varlıklarının satın alınması, tahsili, yeniden yapılandırılması ve satılması amacıyla, kuruluş ve faaliyet esasları Kurul tarafından belirlenen varlık yönetim şirketleri de kurulabilir. Varlık yönetim şirketleri alacaklarının tahsili ve alacakların ve/veya diğer varlıkların yeniden yapılandırılması kapsamında alacak tahsili amacıyla edindiği gayrimenkul veya sair mal, hak ve varlıkların işletilmesi, kiralanması ve bunlara yatırım yapılması ve yine alacaklarını tahsil etmek amacıyla borçlularına ilâve finansman sağlamak veya sermayelerine iştirak etmek dâhil olmak üzere her türlü faaliyeti gerçekleştirme yetkilidir.

Varlık Yönetim Şirketi, bankacılık sisteminin sorunlu aktiflerini sürekli olarak devralma görevini üstlenebildikleri gibi kamu otoritesine devredilen ve tasfiye edilen bankaların sorunlu varlıklarını bir defaya mahsus olarak temizlemekle, bir anlamda kötü banka olarak işlemekle de görevli olabilmektedir (Mesutoğlu, 2001, s. 2). Bir varlık yönetimi şirketi (AMC), müşterilerinin birleştirilmiş fonlarını, beyan edilen finansal hedeflerle eşleşen menkul kıymetlere yatırım yapan bir şirkettir. Varlık yönetimi şirketleri, yatırımcılara kendilerinden daha fazla çeşitlilik ve yatırım seçenekleri sunmaktadır. VYŞ'ler yatırım fonlarını, hedge fonlarını ve emeklilik planlarını yönetir ve bu şirketler, hizmet ücretlerini veya komisyonlarını müşterileri için ücretlendirerek gelir elde ederler (https://www.investopedia.com/terms/a/asset_management_company).

asp, 2018)

Sorunlu varlık kavramı ise borçlu tarafın borçtan kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle piyasa koşulları, ilgili yasal düzenlemeler ve uygulamalar çerçevesinde, temerrüt hali gerçekleşmiş ve hukuki takip süreci başlamış tahvil, bono, kredi gibi menkul kıymetler ile diğer borçlanma araçlarından oluşmaktadır (Arslan, 2002, s. 4). Buna ek olarak piyasalarda dalgalanmalar nedeniyle önemli değer kaybına uğrayan gayrimenkulleri ve alacakları da sorunlu varlık kategorisine sokmak daha kapsayıcı bir yaklaşım olacaktır (Mesutoğlu, 2001, s. 13). Ayrıca bir başka tanımda ise sorunlu varlıklar, finansal krizlerin yan ürünleridir (Woo, 2000, s. 3).

Sorunlu varlıkların yönetiminde ilk yapılması gereken sorunlu varlıkları tanımlamak olmalıdır. Tanımlama yapıldıktan sonra sorunlu varlıklar satış, iyileştirme, yeniden yapılandırma ve sorunlu varlıkların zarar yazılması gibi kategorilere göre gruplandırılmalıdır. Gruplandırmadan sonra ise takip edilecek program belirlenmelidir (Woo, 2000, s. 5). Tablo 1'e göre yeniden yapılandırma yöntemleri finansal, operasyonel ve yapısal olmak üzere 3 grupta toplanmaktadır. Finansal yöntemlerde amaç bankalara acil mali destek sağlamaktır. Operasyonel yöntemde amaç yönetim ve etkinliğin geliştirilmesidir. Operasyonel yeniden yapılandırma bankaların karlılığa tekrar ulaşabilmesi ve sürdürülebilir borç ödeme gücüne ulaşmaları için şarttır. Yapısal yönteme bakıldığında bu yöntemin amacı rekabeti yeniden sağlamaktır (Dziobek & Ceyla Pazarbaşıoğlu, 1997, s. 3). Dziobek, "Bu 3 araç birbirini tamamlamaktadır ve başarılı bir bankacılık yeniden yapılandırması için bu 3 yöntemin etkin bir şekilde kullanılması gerekir (Dziobek, 1998, s. 8).

Tablo 1

Yeniden Yapılandırma Araçları

Araç Çeşitleri	Örnekler
<i>Finansal</i> Bankalara anında mali destek	-Merkez Bankası likidite desteği -Devlet garantileri -Devlet desteği (tahviller, hibeler, krediler vb.) -Özel sermaye ve tahvil enjeksiyonları
<i>Operasyonel</i> Yönetimin ve verimliliğin geliştirilmesi	-Ek sermaye -Yeni yönetim -Daha verimli personel -Eşleştirme -Saygın yabancı bankalar için girişi kolaylaştırmak
<i>Yapısal</i> Rekabeti yeniden yapılandırma	-Kapatma -Birleşme / bölünmeler ve küçültme -Varlık Yönetimi; Borçların yeniden yapılandırılması -Özelleştirme -Kurumsal yeniden yapılandırma

Kaynak: Claudia Dziobek, Market-Based Policy Instruments for Systemic Bank Restructuring, IMF Working Paper, WP/98/113, August 1998, s. 9

Varlık Yönetim Şirketlerinin (VYŞ) Ortaya Çıkışı

Mevcut finansal krizler sırasında piyasa temelli araçlara yapılan vurgu, 1930'larda ve II. Dünya Savaşı'ndan sonra hakim görüşlerin aksine, etkilenen ülkelerin çoğunda yetkililerin finansal sektörde istikrarın en etkili şekilde geri kazanılmasının mümkün olduğunu düşünüyordu. Rekabetin sınırlandırılması ve bankacılık faaliyetlerinin kapsamının kısıtlanması 1930'lu bankacılık krizlerine cevap olarak, pek çok ülke faiz ve değişim kontrollerini seçmiş, öncelikli sektörler yönlendirilmiş kredileri seçmiş ve devlet bankacılığını güçlendirmiştir. Rekabetin sınırlandırılması, istikrarın artırılması için bir yol olarak görülmüştür. Bazı ülkelerde, bankacılık faaliyetlerine yönelik ulusal ve bölgesel engeller oluşturulmuştur (Dziobek, 1998, s. 8).

Krizin sistemik oranı nedeniyle, yeniden yapılandırma tedbirleri de genel bankacılık sektörüne uzanmıştır. Avusturya Ulusal Bankası'nın himayesi altında ve bir muhasebe firması ile işbirliği içinde, yüksek kaliteli varlıklara karşılık olarak yüksek performans gösteren kredilerinin önemli

bölümlerinin büyük bankalarını rahatlatmak için bir varlık yönetim şirketi (AMC) (Revisionsgesellschaft) oluşturulmuştur (Varlık yönetimi şirketi). Buna ek olarak, bankalar AMC'nin hisse senedi hisselerini satın almasıyla sermaye desteği almış ve AMC, devlet ve merkez bankası katkılarıyla finanse edilmiştir.

Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde "Enflasyonla Mücadele ve Yapısal Reform" programı çerçevesinde ülkemizdeki bankacılık sisteminin uluslararası standartlara göre yeniden yapılandırılması hedeflenmektedir. Bu süreçte kısa vadede hedef, bankacılık sisteminin riskliliğini ve kayıt sisteminin şeffaflaşmasını AB standartlarına yaklaştırmakken, orta vadede ise mali sistemin tam anlamıyla piyasa koşullarına göre çalışmasını sağlamak hedeflenmektedir. Bu hedefler doğrultusunda bankaları kötü aktiflerinden kurtararak sistemi güçlü bir yapıya kavuşturabilmek adına "Varlık Yönetim Şirketi" uygulamasının sağlıklı bir şekilde hayata geçirilebilmesi önem taşımaktadır (Küçükbay & Demirhan, 2002, s. 4).

Varlık Yönetim Şirketlerinin Türleri

Bankacılık krizlerinin ardından uygulanan yeniden yapılandırma programları incelendiğinde sorunlu varlıkların tasfiyesinde aynı amaca hizmet eden farklı yöntemler uygulandığı görülmektedir. Sorunlu varlıkların banka bilançolarından ayıklanarak bu tür varlık ve alacakların geri dönüşümünü sağlayacak ayrı bir kuruma devredilmesi, bankaların sorunlu varlık stok problemlerinin ele alınmasında etkin bir uygulamadır (Dziobek, 1998, s. 27). Bankaların bilançolarından sorunlu varlıkların ayrılmasıyla bankalar temel faaliyetlerini daha sağlıklı bir şekilde sürdürme imkanına kavuşabilmektedirler.

Varlık yönetim şirketlerinin çeşitli ülke uygulamalarında farklı şekillerde ve etkin olarak kullanılabilmesi nedeniyle, her ülkenin ekonomik ve politik şartlarına göre değişik yapılarda varlık yönetim şirketlerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu yapıları şu başlıklar altında sıralayabiliriz (Dziobek, 1998, s. 20):

Merkezi Varlık Yönetim Şirketleri ve Merkezi Olmayan Varlık Yönetim Şirketleri. Bu da kendi içinde, Bankanın sahip olduğu ayrı bir varlık yönetim şirketleri, Mevcut bankanın sorunlu varlıkları toplayıcı bir banka olarak yapılandırılması şeklindeki varlık yönetim şirketi, Yapılandırma ve tasfiye işlemlerini birlikte yürüten varlık yönetim şirketleri şeklinde sınıflandırılır.

Tablo 2'de varlık yönetim şirketlerinin türleri ve dünya ülkelerinde

uygulamaları gösterilmektedir.

Tablo 2

Varlık Yönetim Şirketleri ve Ülke Uygulamaları

Kurum Tipi	Ülke Örnekleri
Merkezi (veya ulusal) Varlık Yönetim Şirketi	Çek Cumhuriyeti (Konsolidation Bank;; Fransa: Consortium de Realisation (CDR), Endonezya (Indonesian Restructuring Agency), Kore (Koren Asset Management Company), Lithuania; Moğolistan (Mongolian Asset Realization).
Banka Bazlı Varlık Yönetim Şirketi	Finlandiya (two agencies), Meksika (Loan restructuring programs which keep the loans on banks' books), İsveç ; (e.g. Securum).
Mevcut Banka Tahsilatçı olarak seçilir	Arnavutluk (BAD bank), Macaristan (Inv. and Dev. Bank).
Rehabilitasyon ve tasfiye ile birlikte yürütülen varlık yönetim şirketler	Meksika (Deposit Protection Agency, FOBAPROA supplemented by: Coordinating Unit for Corporate Loans UCABE; and Asset and Valuation and Sale Agency, VVA.) Japonya (Deposit Insurance Corporation and two subsidiaries: Resolution and Collection Bank and Housing Loan Administration Corporation). Slovenya (Bank Rehabilitation Agency) İspanya (Deposit Guarantee Fund, 1980s) ABD (Federal Deposit Insurance Corporation, FDIC and from 1989-1995 Resolution Trust Corporation, RTC)

Kaynak: Claudia Dziobek, Market-Based Policy Instruments for Systemic Bank Restructuring, IMF Working Paper, WP/98/113, August 1998, s.20

Kısaca özetlenen bu yapısal farklılıkların yanısıra dünya uygulamalarında işleyişe ilişkin bazı farklılıklara da rastlanmaktadır. Bunların belli başlıları zarar paylaşımı, devralınacak aktiflerin türü ve seçimi ve bankalara yapılacak ödemelerin şekli ve devralınan varlıkların elden çıkarılması yöntemleridir (Mesutoğlu, 2001).

Merkezi Varlık Yönetim Şirketleri

Merkezi varlık yönetim şirketi ile varlıkların yapılandırılması yaklaşımı, kaynakların birleştirilmesi ve tek elde toplanması ile yönetiminin kolaylaştırılması kavramından yola çıkılarak oluşturulmuştur (Klingebiel, 2000, s. 5). Bu yöntemde amaç, borçların yeniden yapılandırılmasında merkezi tek bir şirketin kullanılması ile kaynakların en verimli şekilde kullanılarak, en üst seviyede faydanın sağlanmasıdır (Woo, 2000, s. 17). Bu sistemde banka ile borçlu firmalar arasındaki ilişki kopartılarak grup kredilerin tahsili kolaylaşmaktadır.

Merkezi Olmayan Varlık Yönetim Şirketleri

Genel olarak üç tür merkezi olmayan varlık yönetim şirketi vardır. Bunlar;

- Bankanın sahip olduğu ayrı bir varlık yönetim şirketleri: Kötü aktiflerin yönetilmesinde uygulanan yöntemlerden birisi de banka içinde sadece kötü aktiflerin yönetimi ile ilgili bir birim oluşturulması veya bankanın iştiraki olarak bankaya özel bir aktif yönetim şirketinin kurulmasıdır.
- Mevcut bankanın sorunlu varlıkları toplayıcı bir banka olarak yapılandırılması şeklindeki varlık yönetim şirketi: Örgütlenme konusunda diğer bir yöntem tahsilatçı banka yöntemidir. Söz konusu banka iyi banka ve kötü banka olmak üzere ikiye ayrılır. Kötü banka yani tahsilatçı banka yalnızca kalitesi düşük olan aktiflerin yönetimi ve tasfiyesi ile görevlendirilmektedir.
- Yapılandırma ve tasfiye işlemlerini birlikte yürüten varlık yönetim şirketleri: Bu yöntemde kamu otoritesinin idaresine geçmiş olan sorunlu bankanın varlıkları bu amaç için kurulmuş VYŞ tarafından yönetilmektedir. VYŞ kendi bünyesine almış olduğu sorunlu varlıkları tasfiye eder.

Varlık Yönetim Şirketlerinin Avantajları ve Dezavantajları

Varlık yönetim şirketlerinin avantajları ve dezavantajları şöyle sıralanabilir (Klingebiel, 2000, s. 6):

Avantajları

- Ölçek ekonomileri vb. bir kurumda kıt çalışma ve becerilerin bir araya getirilmesi.
- Varlıkların menkul kıymetleştirilmesi konusunda daha geniş bir varlık havuzuna sahip olduğu için yardımcı olabilir.
- Teminatın sahipliğini merkezileştirir, böylece borçlular ve daha etkin yönetim üzerinde (potansiyel olarak) daha fazla kaldıraç sağlar.
- Bankalar ve şirketler arasındaki bağlantıları koparır ve bu nedenle kredilerin tahsil edilebilirliğini artırabilir.
- Bankaların temel işlere odaklanmalarını sağlar.
- Ekonominin düzenli sektörel yeniden yapılandırılması için beklentileri geliştirir.
- Tek tip çalışma uygulamasına izin verir.
- Kredi geri kazanımını ve banka yeniden yapılandırmasını hızlandırmak için özel yetki verilebilir.

Dezavantajlar

- Bankalar, borçlular hakkında bilgi topladıkları için VYŞ'lere göre bilgi avantajlarına sahiptir.
- Bankalardaki borçları bırakmak, iyileşme için daha iyi teşvikler sağlayabilir ve kredi onayını ve izleme prosedürlerini iyileştirerek gelecekteki zararları önleyebilir.
- Bankalar, yeniden yapılanma sürecinde gerekli olabilecek ek finansman sağlayabilir.
- VYŞ'lere aktarılan varlıklar aktif olarak yönetilmezse, VYŞ'nin varlığı ödeme disiplininin genel olarak bozulmasına ve varlık değerlerinin daha da kötüleşmesine yol açabilir.
- Bir kamu kuruluşunun, özellikle bankacılık sistemi varlıklarının büyük bir kısmını taşıyorsa, politik baskıya karşı izole etmek zor olabilir.

Varlık Yönetim Şirketlerinde Birleşme ve Muhasebe Uygulaması

RCT Varlık Yönetim Şirketinin Birleşim Varlık Yönetim Şirketi ile Birleşmesi

RCT VYŞ A.Ş. 2005 yılında ve Birleşim VYŞ A.Ş. ise 2016 yılında kurulmuştur. Kanun kapsamında kurulan varlık yönetim şirketlerinin, kuruldukları takvim yılı ve bunu izleyen beş yıl süresince bankalar ve TMSF dahil diğer mali kurumların alacakları ile diğer varlıklarının satın

alınması ve yeniden yapılandırılarak satılması ile ilgili olarak yaptıkları işlemler ve bu işlemler dolayısıyla düzenledikleri kâğıtlar harç ve damga vergisinden istisna edilmiş olup bankalar ve TMSF dahil diğer mali kurumlar dışındaki üçüncü kişilerden edinilen alacak ve varlıklar için istisna öngörülmemektedir.

Başka bir varlık yönetim şirketi ile birleşen varlık yönetim şirketinin kurulduğu takvim yılı ve bunu izleyen beş yıl süresince yapacağı işlemler, banka ve sigorta muameleleri vergisi ile kaynak kullanımı destekleme fonuna yapılacak kesintilerden istisnadır.

Özetle kurulduktan itibaren 5 yıllık süre bitiminde Varlık Yönetim Şirketi, Harçlar ve Damga vergisinden muafiyeti sona erdiğinden, Yeni kurulmuş Varlık Yönetim Şirketleri ile Bankaların açmış olduğu Tahsili Gecikmiş Alacak İhalelerinde rekabetçi fiyat verememektedir (maliyetinden dolayı).

Piyasadaki Rekabet ortamında ayakta kalabilmek için yeni Varlık Yönetim Şirketleri kurma yoluna gidilmektedir. Eski varlık Yönetim Şirketini de sonra Yeni kurulmuş Varlık Yönetim Şirketi adı altında birleştirme yoluna gidildiği görülmektedir.

Şirketlerin Birleştirme Safhaları

Eski kurulan (12.08.2005) Şirket RCT Varlık Yönetim A.Ş.'dir. Yeni Kurulmuş alan Birleşim Varlık Yönetim A.Ş. (28.04.2016) her iki şirkette Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF)'nin % 100 bağlı ortaklığıdır.

- Birleşme ile ilgili olarak her iki şirkette Yönetim Kurulu Kararları almıştır.
- Birleşme ile ilgili olarak TMSF İştirakler Daire Başkanlığına Birleşme izni için müracatta bulunulmuştur.
- TMSF'nin birleşme ile ilgili olarak verdiği izin yazısı.
- Birleşme izni için Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) na yapılan müracaat.
- BDDK'nın birleşme için izin vermesi.
- Birleşme Sözleşmesinin her iki firma tarafından yönetim kurulu üyeleri tarafından imzalanması

- Birleşme ile ilgili Yeminli Mali Müşavir Raporu
- Her iki şirketin Ticaret Odasına verilen imzalı evrakları
- Ticaret Odası Tescil Başvuru makbuzları

6102 Sayılı TTK. 155. 1 Fıkrası b Bendi ve 156. Md. ile KVK'nun 19 ve 20 Md. Uyarınca VYŞ'lerde Kolaylaştırılmış Birleşme Örneği

Devralan: Birleşim Varlık Yönetim Anonim Şirketi

Devrolan: RCT Varlık Yönetim Anonim Şirketi

RCT VYŞ'nin 31.12.2016 tarihli yıl sonu bilançosu aşağıda verilmiştir:

RCT VARLIK YÖNETİM ANONİM ŞİRKETİ 31.12.2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Finansal Tabloları (Bin TL Olarak)			
BİLANÇO (Finansal Durum Tablosu) Aktif Kalemler	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31.12.2016		
	TP	YP	Toplam
I. NAKİT DEĞERLER VE MERKEZ BANKASI	7		7
II. GERÇEĞE UYGUN DEĞER FARKI K/Z'A YANSITILAN FV (Net)	-		-
III. BANKALAR	17.918	1	17.919
IV. PARA PİYASALARINDAN ALACAKLAR	-		-
V. SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR(Net)	-		-
VI. KREDİLER	25.731		25.731
6.2 Takipteki Krediler	8.752		28.752
6.3 Özel Karşılıklar (-)	3.021		3.021
VII. FAKTÖRİNG ALACAKLARI			-
VIII. VADEYE KADAR ELDE TUTULACAK YATIRIMLAR (Net)			-
IX. İŞTİRAKLER (Net)			-
X.BAĞLI ORTAKLIKLAR (Net)			-
XI. BİRLİKTE KONTROL EDİLEN ORTAKLIKLAR (İŞ ORTAKLIKLARI) NET			-
XII. KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN DOĞAN ALACAKLAR (Net)			-

XIII. RİSKTEN KORUMA AMAÇLI TÜREV FİNANSAL VARLIKLAR			-
XIV. MADDİ DURAN VARLIKLAR (net)	53		53
XV. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Net)	370		370
15.2 Diğer	370		370
XVI. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER			-
XVII. VERGİ VARLIĞI	3.650		3.650
17.1 Cari Vergi Varlığı	3.589		3.589
17.2 Ertelenmiş Vergi Varlığı	61		61
XVIII. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VE DURDURULAN FAALİYETLERE İLİŞKİN DURAN VARLIKLAR (net)	26.007		26.007
18.1 Satış Amaçlı	26.007		26.007
XIX. DİĞER AKTİFLER	6.410		6.410
AKTİF TOPLAM	80.146	1	80.147
BİLANÇO (Finansal Durum Tablosu) Pasif Kalemler	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31.12.2016		
	TP	YP	Toplam
I. MEVDUAT			-
II. ALIM SATIM AMAÇLI TÜREV FİNANSAL BORÇLAR			-
III. ALINAN KREDİLER			
IV. PARA PİYASALARINA BORÇLAR			-
V. İHRAÇ EDİLEN MENKUL KIYMETLER (Net)			-
VI. FONLAR			-
VII. MUHTELİF BORÇLAR	2.378		2.378
VIII. DİĞER YABANCI KAYNAKLAR			-
IX. FAKTÖRİNG BORÇLAR			-
X.KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR			-
XI. RİSKTEN KORUNMA AMAÇLI TÜREV-FİNANSAL PİYASLAR			-

XII. KARŞILIKLAR	360		360
12.3 Çalışan Hakları Karşılığı	303		303
12.5 Diğer Karşılıklar	57		57
XIII. VERGİ BORCU	3.976		3.976
13.1 Cari Vergi Borcu	3.976		3.976
XIV. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VE DURDURULAN FAALİYETLERE İLİŞKİN DURAN VARLIK BORÇLARI			-
XV. SERMAYE BENZERİ KREDİLER			-
XVI. ÖZKAYNAKLAR	73.433		73.433
16.1. Ödenmiş Sermaye	20.000		20.000
16.3 Kar Yedekleri	37.721		37.721
16.3.1 Yasal Yedekler	8.231		8.231
16.3.3 Olağanüstü Yedekler	29.490		29.490
16.4. Kar veya Zarar	15.712		15.712
16.4.2. Dönem Net Karı	15.712		15.712
PASİF TOPLAM	80.147		80.147

Birleşim VYŞ'nin 31.12.2016 Tarihli Bilançosu

BİRLEŞİM VARLIK YÖNETİM ANONİM ŞİRKETİ 31.12.2016			
Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Finansal Tabloları			
(Bin TL Olarak)			
BİLANÇO (Finansal Durum Tablosu)	Bağımsız Denetimden Geç-		
	miş 31.12.2016		
Aktif Kalemler	TP	YP	Toplam
I. NAKİT DEĞERLER VE MERKEZ BANKASI			-
II. GERÇEĞE UYGUN DEĞER FARKI K/Z'A YANSITILAN FV (Net)			-
III. BANKALAR	41.522		41.522
IV. PARA PİYASALARINDAN ALACAKLAR			-

V. SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR(-Net)			-
VI. KREDİLER	38.811		38.811
6.2 Takipteki Krediler	38.811		38.811
VII. FAKTÖRİNG ALACAKLARI			-
VIII. VADEYE KADAR ELDE TUTULACAK YATIRIMLAR (Net)			-
IX. İŞTİRAKLER (Net)			-
X.BAĞLI ORTAKLIKLAR (Net)			-
XI. BİRLİKTE KONTROL EDİLEN ORTAKLIKLAR (İŞ ORTAKLIKLARI) NET			-
XII. KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN DOĞAN ALACAKLAR (Net)			-
XIII. RİSKTEN KORUMA AMAÇLI TÜREV FİNANSAL VARLIKLAR			-
XIV. MADDİ DURAN VARLIKLAR (Net)			-
XV. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Net)			-
XVI. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER			-
XVII. VERGİ VARLIĞI			-
XVIII. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VE DURDURULAN FAALİYETLERE İLİŞKİN DURAN VARLIKLAR (net)	647		647
18.1 Satış Amaçlı	647		647
XIX. DİĞER AKTİFLER	1.791		1.791
AKTİF TOPLAM	82.771		82.771
BİLANÇO (Finansal Durum Tablosu) Pa- sif Kalemler	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31.12.2016		
	TP	YP	Toplam
I. MEVDUAT			-

II. ALIM SATIM AMAÇLI TÜREV FİNANSAL BORÇLAR			-
III. ALINAN KREDİLER			
IV. PARA PİYASALARINA BORÇLAR			-
V. İHRAÇ EDİLEN MENKUL KIYMETLER (Net)			-
VI. FONLAR			-
VII. MUHTELİF BORÇLAR	3.194		3.194
VIII. DİĞER YABANCI KAYNAKLAR			-
IX. FAKTORİNG BORÇLAR			-
X. KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR			-
XI. RİSKTEN KORUNMA AMAÇLI TÜREVFİNANSAL PİYASLAR			-
XII. KARŞILIKLAR	126		126
12.5 Diğer Karşılıklar	126		126
XIII. VERGİ BORCU	168		168
13.1 Cari Vergi Borcu	168		168
XIV. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VE DURDURULAN FAALİYETLERE İLİŞKİN DURAN VARLIK BORÇLARI			-
XV. SERMAYE BENZERİ KREDİLER			-
XVI. ÖZKAYNAKLAR	79.283		79.283
16.1. Ödenmiş Sermaye	75.000		75.000
16.4. Kar veya Zarar	4.283		4.283
16.4.2. Dönem Net Karı	4.283		4.283
PASİF TOPLAM	82.771		82.771

RCT VYŞ A.Ş.'nin Birleşim Varlık Yönetim A.Ş.'ye devri nedeniyle yapılan (aktarım) yevmiye kaydı.

390 MUHTELİF BORÇLAR		3.194,00	
350 KARŞILIKLAR		126,00	
35099 Diğer Karşılıklar	126,00		

380 VERGİ BORCU			168,00	
380.01 Cari Vergi Borcu	168,00			
410 ÖDENMİŞ SERMAYE			75.000,00	
440 KAR VEYA ZARAR			4.283,00	
440.01 Dönem Net Karı	4.283,00			
	022 BANKALAR			41.522,00
	170 KREDİLER			38.811,00
	170.01 Takipteki Krediler	38.811,00		
	238 SATIŞ AMAÇ. ELDE TUT. VE DUR. FAL. İLİŞ. DUR. VAR			647,00
	238.01 Satış Amaçlı	647,00		
	299 DİĞER AKTİFLER			1.791,00
Birleşim VYŞ'ye devir nedeniyle yapılan kapanış kaydı				

Birleşme sonrası oluşan Birleşim VYŞ'nin bilançosu şöyle olacaktır:

BİRLEŞİM VARLIK YÖNETİM ANONİM ŞİRKETİ 31.12.2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Finansal Tabloları (Bin TL Olarak)			
BİLANÇO (Finansal Durum Tablosu) Aktif Kalemler	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31.12.2016		
	Birleşim Öncesi	Birleşim Kayıtları	Toplam
I. NAKİT DEĞERLER VE MERKEZ BANKASI		7	7
II. GERÇEĞE UYGUN DEĞER FARKI K/Z'A YANSITILAN FV (Net)			
III. BANKALAR	41.522	17.919	59.441
IV. PARA PİYASALARINDAN ALACAKLAR			-

V. SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR(Net)			-
VI. KREDİLER	38.811	25.731	64.542
6.2 Takipteki Krediler	38.811	28.752	67.563
6.3 Özel Karşılıklar (-)		- 3.021	- 3.021
VII. FAKTÖRİNG ALACAKLARI			-
VIII. VADEYE KADAR ELDE TUTULACAK YATIRIMLAR (Net)			-
IX. İŞTİRAKLER (Net)			-
X.BAĞLI ORTAKLIKLAR (Net)			-
XI. BİRLİKTE KONTROL EDİLEN ORTAKLIKLAR (İŞ ORTAKLIKLARI) NET			-
XII. KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN DOĞAN ALACAKLAR (Net)			-
XIII. RİSKTEN KORUMA AMAÇLI TÜREV FİNANSAL VARLIKLAR			-
XIV. MADDİ DURAN VARLIKLAR (net)		53	53
XV. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Net)		370	370
15.2 Diğer		370	370
XVI. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER			
XVII. VERGİ VARLIĞI		3.650	3.650
17.1 Cari Vergi Varlığı		3.589	3.589
17.2 Ertelenmiş Vergi Varlığı		61	61
XVIII. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VE DURDURULAN FAALİYETLERE İLİŞKİN DURAN VARLIKLAR (net)	647	26.007	26.654
18.1 Satış Amaçlı	647	26.007	26.654
XIX. DİĞER AKTİFLER	1.791	6.410	8.201
AKTİF TOPLAM	82.771	80.147	162.918

	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31.12.2016		
BİLANÇO (Finansal Durum Tablosu) Pasif Kalemler	Birleşim Öncesi	Birleşim Kayıtları	Toplam
I. MEVDUAT			-
II. ALIM SATIM AMAÇLI TÜREV FİNAN- SAL BORÇLAR			-
III. ALINAN KREDİLER			
IV. PARA PİYASALARINA BORÇLAR			-
V. İHRAÇ EDİLEN MENKUL KIYMETLER (Net)			-
VI. FONLAR			-
VII. MUHTELİF BORÇLAR	3.194	2.378	5.572
VIII. DİĞER YABANCI KAYNAKLAR			-
IX. FAKTORİNG BORÇLAR			-
X.KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇ- LAR			-
XI. RİSKTEN KORUNMA AMAÇLI TÜREV FİNANSAL PİYASLAR			-
XII. KARŞILIKLAR	126	360	486
12.3 Çalışan Hakları Karşılığı		303	303
12.5 Diğer Karşılıklar	126	57	183
XIII. VERGİ BORCU	168	3.976	4.144
13.1 Cari Vergi Borcu	168	3.976	4.144
XIV. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VE DURDURULAN FAALİYETLERE İLİŞKİN DURAN VARLIK BORÇLARI			-
XV. SERMAYE BENZERİ KREDİLER			-
XVI. ÖZKAYNAKLAR	79.283	73.433	152.716
16.1. Ödenmiş Sermaye	75.000	20.000	95.000
16.3 Kar Yedekleri		37.721	37.721
16.3.1 Yasal Yedekler		8.231	8.231
16.3.3 Olağanüstü Yedekler		29.490	29.490
16.4. Kar veya Zarar	4.283	15.712	19.995

16.4.2. Dönem Net Karı	4.283	15.712	19.995
PASİF TOPLAM	82.771	80.147	162.918

<i>BİRLEŞİM VYŞ A.Ş.NİN MEVCUT ORTAKLIK YAPISI</i>		
Ortaklığın Unvanı	Sermaye Tutarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
TMSF	95.000.000,00	% 100
TOPLAM	95.000.000,00	% 100

Birleşim Varlık Yönetim A.Ş'nin birleşme sonrası oluşan yevmiye kaydı

010 NAKİT DEĞERLER VE MER. BANKASI			7,00	
022 BANKALAR			59.441,00	
170 KREDİLER			64.542,00	
170.01 Takipteki Krediler	67.563,00			
170.02 Özel Karşılıklar	3.021,00	-		
238 SATIŞ AMAÇ. ELDE TUT. VE DUR. FAL. İLİŞ. DUR. VAR			26.654,00	
238.01 Satış Amaçlı	26.654,00			
252 MADDİ DURAN VARLIKLAR(-NET)			53,00	
258 MADDİ OL. DUR. VARLIKLAR			370,00	
258.02 Diğer	370,00			
262 VERİ VARLIĞI			3.650,00	
262.01 Cari Vergi Varlığı	3.589,00			
262.2 Ertelenmiş Vergi Varlığı	61,00			
299 DİĞER AK-TİFLER			8.201,00	

	390 MUHTELİF BORÇLAR		5.572,00
	350 KARŞI-LIKLAR		486,00
	350.3 Çalışan Hakları Karşılığı	303,00	
	350.5 Diğer Karşılıklar	183,00	
	380 VERGİ BORCU		4.144,00
	380.01 Cari Vergi Borcu	4.144,00	
	410 ÖDENMİŞ SERMAYE		95.000
	42000 YASAL YEDEKLER		8.231
	42002 OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER		29.490
	440 Kar veya Zarar		19.995
Birleşim VYŞ'ye devir nedeniyle yapılan kapanış kaydı			

Sonuç

İşletme birleşmeleri iki veya daha fazla şirketin belli bir amaç doğrultusunda oluşturdukları birlikteliklerdir. İşletme birleşmeleri çeşitli nedenlerle olabilmekte, bunlardan bir tanesi de vergi avantajı sağlanmasıdır. 2000'li yılların başlarında ülkemizde bankacılık krizleri baş göstermiş, bu krizden çıkabilmek (sorunlu kredilerden) için alınan önemli politikaların başında varlık yönetim şirketleri kurulmuştur. Varlık yönetim şirketleri; banka, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, diğer mali kurumlar ve kredi sigortası hizmeti veren sigorta şirketlerinin söz konusu hizmetlerinden doğan alacakları ile diğer varlıklarını satın alabilir, satabilir, satın aldığı alacakları tahsil edebilir, varlıkları nakde çevirebilir veya bunları yeniden yapılandırarak satabilir.

Türkiye'de halen 15 adet VYŞ var olup, bu kuruluşların birtakım avantajları söz konusudur. Bu avantajlar; kuruldukları takvim yılı ve bunu izleyen beş

yıl süresince bankalar ve TMSF dahil diğer mali kurumların alacakları ile diğer varlıklarının satın alınması ve yeniden yapılandırılarak satılması ile ilgili olarak yaptıkları işlemler ve bu işlemler dolayısıyla düzenledikleri kâğıtlar harç ve damga vergisinden istisna edilmiştir. (<http://www.gib.gov.tr/node/94147>, 2018).

Birleşmelerde bir devralan işletme diğeri de devrolan işletme söz konusudur. Bizim çalışmamıza konu olan her iki VYŞ'nin sahipliği % 100 TMSF'nindir. Birleşmeye konu, devralan BİRLEŞİM VYŞ iken devrolan ise RCT VYŞ'dir. Birleşme 31.12.2016 tarihinde gerçekleşmiş birleşim neticesinde RCT VYŞ'nin tüm hak ve sorumlulukları BİRLEŞİM VYŞ'ne geçmiş, aynı zamanda piyasayla rekabet edebilme açısından her iki VYŞ'nin sahibi olan TMSF ilgili kanunun kolaylaştırılmış birleşme hükmünden faydalanarak vergi avantajından yararlanma sağlanmıştır.

Kaynakça / References

Alagöz, A. (2007). *IFRS:3 işletme birleşmeleri standartı çerçevesinde ters iktisap uygulamaları*. 3.

Ardıyok, Ş. (2005, Eylül). TMSF'nin rolü: Türkiye'de varlık yönetim kuruluşlarının hukuki ve iktisadi analizi. *Legal Hukuk Dergisi*, (33), 9.

Arslan, E. (2002). Türkiye'de varlık yönetim şirketi kuruluşuna ilişkin gelişmeler. *Active ve Finans Dergisi*, 4.

Ataman, Ü. (2000). *İşletmeler muhasebesi* (Dördüncü Baskı). İstanbul: Türkmen Kitapevi.

Aydemir, Ö. N. (2014, Mayıs 29). *6102 sayılı yeni TTK'da Birleşme- Devir- Bölünme - Tür Değişirme ve Tasfiye İşlemleri*. Sakarya, T.C.

BDDK, Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik. (2006, Kasım 1). 26333 sayılı Resmi Gazete.

Dziobek, C. (1998). *Market-based policy instruments for systemic bank restructuring*. IMF Working Paper.

Dziobek, C. and Ceyla Pazarbaşıoğlu, C. (1997). Lessons from systemic bank restructuring: A survey 24 countries. *IMF Working Paper*, 3.

Erdoğan, N. (2002). *Dünyada ve Türkiye'de finansal krizler Türk bankacılık sektöründe yeniden yapılandırma uygulamaları kamu bankaları deneyimi*. Yaklaşım Yayınları, 1.

Gitman, L. J. (2000). *Principles of managerial finance* (Ninth Edition b.). San Diego: San Diego State University.

Horim, B. M. (1987). *Essentials of corporate finance*. Allyn and Bacom inc.

Klingebliel, D. (2000, February). *The use of asset management companies in the resolution of banking crises cross-country experiences*. https://notendur.hi.is/ajonsson/kennsla_2016/The-use-asset-managment-companies. adresinden alındı

Klingebliel, D. (2000). *The use of asset management companies in the resolution of banking crises cross country experiences*. The World Bank Working Paper.

Küçükbay, F. and Demirhan, D. (2002). *AB'ne uyum sürecinde Türkiye'de finansal yeniden yapılandırma uygulamaları: İstanbul yaklaşımı ve varlık yönetim şirketi*. archive.ismmmo.org.tr/.../18-63%20F.%20KÜÇÜKBAY%20-%20D.%20DEMİRHAN... adresinden alındı

Mesutoğlu, B. (2001). *Sorunlu aktiflerin varlık yönetim şirketlerince tasfiyesi – Ülke örnekleri*. BDDK .

Öztürk, P. (2001). *Ortak girişim (Joint venture) ve uygulanacak hukuk*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.

Sarıkamış, C. (2003). *Şirket birleşmeleri*. İstanbul: Avcıol Basım Yayım.

Woo, D. (2000). *Two approaches to resolving nonperforming asset during financial crises*. IMF Working Paper, No: WP/00/33S

https://www.investopedia.com/terms/a/asset_management_company.asp. What is an 'Asset management company - AMC. Erişim tarihi:13.03.2018

<http://www.gib.gov.tr/node/94147>. Erişim Tarihi:13.03.2018

Summary

It is known that in the globalizing world, capital has no bounds, both the national and the international corporations engage in business combination with the aim of benefiting from some advantages. The concepts of “merger” and “takeover” in the context include the meanings of the English terms “merger”, “acquisition”, and “takeover”. In both the national and international finance literature, the boundaries of the concepts in question are not very clear and often can be used interchangeably. This term, can be defined as the capture of one administration by another, is sometimes used in the negative sense (the administration is

changed without the expectation of the administration being seized), and sometimes with the concept of “acquisition”. Due to the bank crises in our country which started in 2000, problematic loans have increased and many banks have had to be seized by the TMSF. These problematic loans negatively affected the image of the banks and the market value. Asset Management Companies (AMC) were established in 2002 in order to raise the market value of the banks and to get rid of these problematic loans and these companies have been audited by the BDDK since 2005. AMCs are classified as Central Asset Management Companies and Non-Central Asset Management Companies. The Asset Management Company may undertake the task of permanently taking over the troubled assets of the banking system or it may also be tasked with clearing the troubled assets of the banks that have been liquidated by the public authority for a while and as a bad bank. The purpose of these companies is to take over the overdue receivables of banks and financial institutions, to manage and develop the transferred assets, to maximize their value, and to evaluate the receivables through specialists of collateral assets (real estate, stocks etc.). According to the first paragraph of 155th article of the new Turkish Commercial Code no. 6102, if the transferee has the all shares with voting right of the assignee capital stock company or if a company or a real person or groups of connected due to law or contract has all voting rights of capital companies participating in the merger, capital companies can merge in simplified manner. So the union, which is the subject of my work, is united in facilitated manner. Our work is based on RCT inc. In the year 2005 and at Birleşim AMC inc. was established in 2016. The ownership of both companies belong to 100% TMSF. Since the tax advantages of the AMCs are limited to a period of five years, the transfer of RCT AMC inc. this advantage is maintained on this company. AMC merger in which the main subject of our study were discussed, and the place has been given to the two AMCs the merger and accounting practices in Turkey. In terms of competitiveness with the market, TMSF, which is the holder of both AMCs, has made use of tax advantage by making use of the facilitated merger provision of the related law.